

	ΤΑΞΗ	Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	
	ΜΑΘΗΜΑ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	04 ΜΑΙΟΥ 2019

1. Ποια ήταν η βοήθεια που κατέβαλε το Ελληνικό κράτος α) στον τομέα της περιθαλψης την περίοδο 1914-1921 και μετά το 1922 στους Μικρασιάτες πρόσφυγες και β) στην προσπάθεια να καταβάλλει τις αποζημιώσεις για τις περιουσίες που άφησαν πίσω τους οι πρόσφυγες στην Μικρά Ασία;

(μονάδες 10)

2. Πώς αντέδρασαν οι πρόσφυγες μετά την υπογραφή του Ελληνοτουρκικού Συμφώνου Φιλίας ;

(μονάδες 10)

3. Να δοθούν οι ορισμοί των ακόλουθων εννοιών : πεδινόι, Κόμμα των Ιαπόνων, Ηνωμένη Αντιπολίτευσις, Προσωρινή Κυβέρνησις

(μονάδες 10)

4. Πως καθορίζονται οι βασιλικές εξουσίες στα συντάγματα του 1844, 1864 και 1911;

(μονάδες 10)

5. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς της στήλης Α και δίπλα το γράμμα της πρότασης από τη στήλη Β που δίνει τη σωστή απάντηση:

1. Το τρικουπικό κόμμα	Α. συγκρότηση κράτους δικαίου
2. Το δηλιγιαννικό κόμμα	Β. αύξηση φόρων
	Γ. έλεγχος του κράτους από το κόμμα
	Δ .μείωση φόρων
	Ε. κράτος κοινωνικής αλληλεγγύης
	Στ. εκσυγχρονισμός
	Ζ. διορισμοί στο δημόσιο σύμφωνα με τα προσόντα και περιορισμός της ευνοιοκρατίας
	Η. Παροχή δημοσίων θέσεων στους προστατευόμενους του κόμματος

(μονάδες 5)

6. Αντιστοιχίστε τα σωστά :

A) Σύνταγμα του 1844	1. ψήφος με σφαιρίδια
	2. μονιμότητα δικαστικών και δημοσίων υπαλλήλων
B) Σύνταγμα του 1864	3. δωρεάν εκπαίδευση
	4. καθολική ψηφοφορία για τους άνδρες
Γ) Σύνταγμα του 1911	5. αρχή λαϊκής κυριαρχίας
	6. ασυμβίβαστο μεταξύ στρατιωτικής και δημοσιούπαλληλικής θέσης με βουλευτικό αξίωμα
	7. βασιλευομένη δημοκρατία
	8. απαγόρευση δουλείας

(μονάδες 5)

ΟΜΑΔΑ Β΄

ΘΕΜΑ 1^ο :

Ο διωγμός του ελληνισμού από τα εδάφη της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας το 1914: ποια ήταν τα αίτια που τον προκάλεσαν (μονάδες 9), πώς αντέδρασε η ελληνική πλευρά (μονάδες 7), ποιες μορφές πήρε (μονάδες 5) και ποια τα αποτελέσματά του; (μονάδες 4).

Κείμενο Ι

«Μετά το τέλος των Βαλκανικών πολέμων η ελληνική μειονότητα έμεινε στο έλεος του νεοτουρκικού κομιτάτου, που οργάνωσε επιχείρηση βίαιης εξοντώσεώς της. Η άφιξη εκατοντάδων χιλιάδων Οθωμανών προσφύγων από τα χαμένα ευρωπαϊκά εδάφη δημιούργησε πρόβλημα αποκαταστάσεώς τους. Εξάλλου, οι περιγραφές της φρίκης του πολέμου που έφερναν μαζί τους οι πρόσφυγες ερέθιζαν τον τραυματισμένο τουρκικό εθνικισμό. Το κομιτάτο προγραμμάτισε την εξόντωση του ελληνικού στοιχείου, από τη μια πλευρά ως μέρος ενός εθνικιστικού προγράμματος εκτουρκισμού της ασιατικής Τουρκίας και από την άλλη για να ασκήσει πίεση στην ελληνική κυβέρνηση να δεχτεί τους όρους του στο ζήτημα των νησιών του Αιγαίου. Το κομιτάτο οργάνωσε μπουκοτάζ κατά των ελληνικών επιχειρήσεων και αυτών που χρησιμοποιούσαν ελληνικό προσωπικό, καθώς και διωγμούς του ελληνικού πληθυσμού με σκοπό να εγκαταλείψει τη γη του. Οι διωγμοί άρχισαν στο τέλος του 1913 στην ανατολική Θράκη και επεκτάθηκαν από την άνοιξη του 1914 στην ασιατική παραλία.[...]

Για πρώτη φορά το ελληνικό κράτος βρισκόταν αντιμέτωπο με το οξύ πρόβλημα της τύχης των πληθυσμών της Μικράς Ασίας.[...] Ο Βενιζέλος, κάτω από την πίεση των συνεχών διωγμών του ελληνικού στοιχείου και θέλοντας να διευθετήσει το ζήτημα

των νησιών, αναγκάστηκε να δεχτεί την ανταλλαγή των πληθυσμών που πρότεινε και που ήδη εφάρμοζε μονομερώς η Τουρκία, με τον όρο ότι αυτή θα ήταν εκούσια και ότι θα επιβλεπόταν από μικτή επιτροπή. Σχετική συμφωνία, που υπογράφηκε την 1η Ιουλίου 1914, προέβλεπε εκούσια ανταλλαγή μέρους του ελληνικού πληθυσμού του σαντζακίου της Σμύρνης με τους μουσουλμάνους της Μακεδονίας και της Ηπείρου».

Ελένη Κατσιαδάκη-Γαρδίκια, «Η ζωή και η δράση των υπόδουλων Ελλήνων, 1881-1913-Μικρά Ασία», στο Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Εκδοτική Αθηνών, 1977, τ. ΙΔ΄, σ. 376-377.

Κείμενο II

Ο Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος, στις 18 Ιουνίου 1914, σε έγγραφη διαμαρτυρία του που προς τη Διεθνή Επιτροπή των απεσταλμένων των πρεσβειών των Μεγάλων Δυνάμεων: «Απορραπίζεται το θρησκευτικόν μας αίσθημα και τα ιερά της θείας ημών λατρείας σκευή [...] αφού τα ήρπασαν [...] τα δημοπραττούσιν εν τη αγορά. [...] είμεθα ηναγκασμένοι να βλέπωμεν τα ιερά ημών Ποτήρια, όπου καθαγιάζομεν το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου, τα ιερά της δημοσίας λατρείας ημών σκευή, τα Άγια μας Ευαγγέλια ποδοπατούμενα, μαινόμενα και κατόπιν απεμπολούμενα ως αντικείμενα κοινής συναλλαγής υπό των βασιβουζούκων και ζειμπέκων και άλλων ορεσιβίων φανατισμένων μουσουλμάνων. [...] η Κυβέρνησις αρπάζει τας οικίας, τα καταστήματα και τα κτήματα των χριστιανών και τα παραδίδει εις τους Τούρκους».

Τάσος Μιχαλακέας (επιμ.), Βίβλος Ελευθερίου Βενιζέλου, χ.χ., σ. 42-47.

(μονάδες 25)

ΘΕΜΑ 2^ο :

Να επισημάνετε τα αίτια που οδήγησαν στο στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί το 1909, με βάση τις γνώσεις σας αλλά και όσα αναφέρονται στις ιστορικές πηγές που ακολουθούν.

Κείμενο I

«Το 1899, δύο χρόνια μετά την τραυματική εμπειρία του 1897, η Ελλάδα βρισκόταν ακόμη σε πολύ δυσχερή θέση. Υπενθυμίζω τους λόγους: είχε βιώσει μια εξευτελιστική συντριβή, την εποχή μάλιστα που η κοινωνία της βρισκόταν στο απόγειο της εθνικής και αλυτρωτικής έξαρσης. Είχε υποστεί την οικονομική και πολιτική κατάρρευση του κράτους της, δεδομένο που συνεπαγόταν τον ισχυρό κλονισμό της αξιοπιστίας της στο εξωτερικό και την εκδήλωση της περιφρόνησης από το μέτωπο των ισχυρών. Είχε ανεχθεί, τέλος, την επιβολή του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου, κατάφωρη μείωση της εθνικής κυριαρχίας. Τα κόμματα που διεκδικούσαν την εξουσία, περισσότερα σε αριθμό σε σύγκριση με τη την προηγούμενη περίοδο-την οποία μονοπωλούσαν οι ισχυροί μονομάχοι, Τρικούπης-Δηλιγιάννης επιζητούσαν μερίδιο της εκλογικής πίτας, καθώς και την ανασκευή της δυσμενούς και αποδοκιμαστικής εικόνας που τους καταλόγιζε το κοινωνικό σώμα στην κρίσιμη συγκυρία του 1897.[...]το γεγονός ότι η βασιλεία υποστήριζε τον πολλαπλασιασμό ή καλύτερα τον κατακερματισμό των κοινοβουλευτικών πλειοψηφιών είχε ως συνέπεια

αφενός να ταυτιστούν οι διεκδικήσεις της με ορισμένους απ' αυτούς, κυρίως με τον Ζαΐμη και τον Ράλλη, αφετέρου να διαμορφωθεί και να συντηρηθεί ένα ασταθές πολιτικό σκηνικό μέχρι το 1906».

Νίκη Μαρωνίτη, Πολιτική εξουσία και εθνικό ζήτημα στην Ελλάδα, 1880-1910, Αλεξάνδρεια, 2009, σ. 240-241.

Κείμενο II

«Εις την κίνησιν, ήτις προεκάλεσε την ανατροπήν της ολιγαρχίας, ανήκει η «ιαπωνική ομάδα». Η επωνυμία της εδόθη από τον Γαβρηλίδην της «Ακροπόλεως», όστις παρέβαλλε τον ριζοσπαστικόν εκείνον όμιλον προς το ανανεωθέν διά των καινοτομιών και του συγχρονισμού ανατολικόν έθνος[των Ιαπώνων]. Πριν ακόμη ιδρυθή το νέον κόμμα, είχε παρατηρηθή η πρωτότυπος εναντίον της αρχούσης τάξεως κριτική του βουλευτού Πατρών Δημητρίου Γούναρη. Ο νέος πολιτευτής είδεν ότι το εσωτερικόν πρόβλημα ήτο προ πάντων οικονομικόν και κοινωνικόν.[...]Ενώ όμως θεωρητικώς ο Γούναρης είχε ακριβώς διαγνώσει το εσωτερικόν ζήτημα του τόπου, μόλις αναλαβών υπεύθυνον αντιπολίτευσιν, έκαμε ριζικόν συμβιβασμόν με τον κοινοβουλευτισμόν[...]Μετά τον πρώτον συμβιβασμόν, ο Γούναρης ώθησε την πρακτικήν καιροσκοπίαν μέχρι του σημείου να γίνη υπουργός των Οικονομικών εις την κυβέρνησιν Θεοτόκη».

Γεώργιος Βεντήρης, Η Ελλάς του 1910-1920. Ιστορική μελέτη, Ίκαρος, 1970, τ. Α', σ. 34-35.

(μονάδες 25)

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ